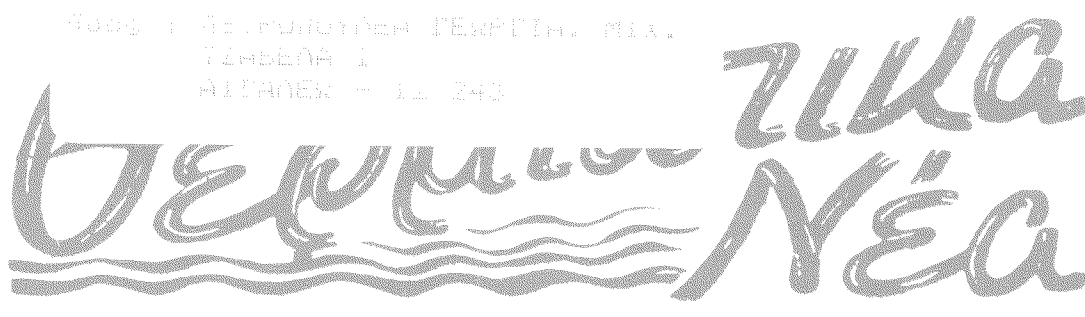
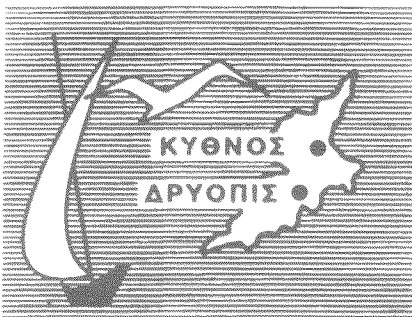

ΜΙΑ ΘΕΡΜΙΩΤΙΚΗ ΒΡΑΔΙΑ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Στις 21 Ιουνίου διοργανώθηκε στη αίθουσα "ΓΙΑΝΝΗΣ ΡΙΤΣΟΣ" του Δήμου Αιγάλεω, μια λαογραφική εκδήλωση που μύριζε αποκλειστικά Θερμιά. Διοργανώθηκε από μια ξαφνική ιδέα του Κοσμά Φίλιππα με τη συμπαράσταση του Συνδέσμου Δρυοπιδίων και τη φιλική συμμετοχή πολλών συμπατριωτών μας. Συμπεριλάμβανε απαγγελίες, τραγούδια και σκοπούς του τόπου μας και παραδοσιακούς χορούς του χωριού μας με βιολιά, λαούτα και κιάντα.

Η αίθουσα γέμισε με μυρουδιές από θυμάρι και λυγαριά και οι καρδιές πλημμύρισαν από συγκίνηση και νοσταλγία.

Το πρόγραμμα που διανεμήθηκε έδινε ένα μπουσούλα γι' αυτό που θα ακολουθούσε. Προλόγισε ο Κοσμάς Φίλιππας που είχε αναλάβει και την όλη παρουσίαση και εκ μέρους του Συνδέσμου η Τασία Λαρεντζάκη.

Διαβάστηκε αρχικά απ' το βιβλίο του Γ.

ντζάκη από τη φιλόλογο Άννα Μαρτίνου - Βιτάλη. Ακολούθησε ένα νοσταλγικότατο ποίημα για τα Θερμιά του αειμνήστου Στεφάνου Μαρτίνου από τις ανηψιές του Πόπη Φίλιππα και Φρόσω Μαρτίνου - Βιτάλη.

Μετά χορός, χορός και τραγούδι, γλέντι και συγκίνηση, νοσταλγία και καημός, γλυκός καημός και μεράκι. Χόρευαν οι νέοι μας: Σταμάτης Στ. Μαυράκης-Μαργαρίτα Μαυράκη, Γιάννης Γκούμας-Βασιλική Γκούμα, Αντώνης Βιτάλης-Πόπη Βασάλου, Στέλιος Μπακογιάννης-Κατερίνα Μαυράκη, Κώστας Πατεστής-Φραγκή Πατεστή, Κώστας Γονίδης-Γιάννα Βασάλου, Γιάννης Παπαμακάριος-Κατερίνα Παπαμακαρίου.

Η αίθουσα, διακοσμημένη από πίνακες κι ένα όμορφο θερμιώτικο ντεκόρ της Λίτσας Βασάλου σε πήγαινε εκεί. Εκεί που έτσι κι αλλιώς σε ταξιδεύει ο νους κι ο λογισμός χωρίς να το θέλεις.

Μια θερμιώτικη παρέα με τοπικές φορεσιές καθισμένη στο τραπέζι κουτσόπινε κρασί απ' το φλασκι (που το βρήκανε;) και τοιμπολογούσαν μεζέδες φτιαγμένους από τη Μέλπω Φίλιππα. Καλή παρέα ο Κώστας ο Μανώλικας, ο Αντώνης ο Φροσυνάκης, ο Δημήτρης ο Καιντιέρης, ο Μιχάλης ο Ζαμπετάκης, ο Γιάννης της Καλιό-

παρακολουθούσε ταυτόχρονα και το μουσικό του εργαστήρι (του Συνδέσμου) που χορεύανε ζευγαρωτά κι έκαναν τσαλμια κι έφερναν βολτες ξανά και ξανά.

Μια μικρή ανασταυλα, με ένα χαρούμενο ποίημα της Ευαγγελίας Γ. Μαρτίνου (συμπεθερούλη) που το διάβασε η ίδια (το μήλο λένε πέφτει κάτω απ' τη μηλιά). Στη συνέχεια η παιδική χορωδία του Συνδέσμου με την Μαργαρίτα Μαυράκη τραγούδισαν από παιδικά τραγούδια μέχρι και το Μάη. Ύστερα κασιλαμάς, ο ασίσκος αντικριστός χορός από αντιπροσώπους της νέας γενιάς, που μας απέδειξαν πόσο επάξια συνεχίζουν τη θερμιώτικη παράδοση. Χαιρόσονται να βλέπεις. Να βλέπεις νέα παιδιά να γεμίζουν τη πίστα και να την ταρακουνούν και ν' ακούς τους μικρούς οργανοπαίχτες πόσο έντεχνα και επιδέξια έπαιζαν τα παραδοσιακά μας όργανα. Στο βιολί ο Σταμάτης Μαυράκης κι ο Ιάκωβος Μποφίλιος, στο λαούτο ο Γιώργος Παπαϊωάννου κι ο Δημήτρης Μπουρίτης, ο οποίος Δημήτρης έκλεισε και τη μουσική βραδιά παίζοντας την παραδοσιακή κιάντα (βλέπεις, άλλος έχει το όνομα κι άλλος μαθές τη χαρη). Ίσως είναι ο νεώτερος που παίζει κιάντα, πάντως εύχομαι κι ελπίζω να μην είναι ο τελευταίος. Ήταν μια υπέροχη βραδιά, που δεν μας ψυχαγώγησε απλά, αλλά μας έδωσε κι ένα μήνυμα αισιοδοξίας ότι η παράδοσή μας καλά κρατεί και θα συνεχίζει να

Οι φίλοι όταν σμιζούνε...

υπάρχει όσο θα υπάρχουν τα Θερμιά. Όλοι μας απευθύνουμε θερμά συγχαρητήρια στους διοργανωτές και στους συμμετεχόντες. Άλλωστε, αυτά δήλωσε κι ο παρευρισκόμενος Δήμαρχος του Αιγάλεω και θαρρώ πως ζήτησε λιγάκι που δεν είναι Θερμιώτης. Εμείς του το επιτρέπουμε, καθώς μας αποδεικνύει ότι αγαπά τα Θερμιά.

Οι εντυπώσεις άριστες και οι προτάσεις πολλές. Μη σταματήσετε τέτοιες εκδηλώσεις, να τις συνεχίσετε, να τις εμπλουτίσετε και προπαντός να τις καθιερώσετε, ήταν ο στερνός λόγος όλων.

Φαίνεται πως μέσα στη ταϊμέντο-πολη που ζούμε, μονάχα αυτό μας έμεινε να μας δίνει μια ανάσα δροσιάς, μια μικρή βόλτα σ' ένα καλντερίμι του νησιού μας, ένα σύντομο ταξίδι στο παραδοσιακό μονοπάτι του τόπου μας.

Αυτό είναι ελπίδα, κι αν τη χάσουμε κι αυτή, τότε όλα ταϊμέντο να γίνουν.

Ας προσπαθήσουμε! (για την ελπίδα εννοώ, όχι για το ταϊμέντο).

**Γιώργος Λαρεντζάκης
(Καιντιέρης)**

Η παιδική χορωδία με θερμιώτικα θιολιά

Βενετούλια ένα ωραίο παραμύθι που είχε αφηγηθεί ο Γιώργος Γαρδέρης από την εγχογή του φιλόλογο Μαρία Φιλιππαίου. Στη συνέχεια ένα ποίημα για τις Κυκλάδες με τίτλο "Μικρές Πατρίδες" του Γιώργου Λαρε-

της του Τσαούση, ο Γιώργος του Γιάννη του Μπουρίτη. Καλό κρασί, καλός μεζές, καλό το παρεάκι αρχίσανε το τραγούδι, όπως παλιά στην πιάτσα. Από δίπλα ο Κώστας ο ταχυδρόμος συντόνιζε το τραγούδι,

ΑΛΥΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΚΥΘΝΟΥ

Η γρήγορη και χωρίς σχεδιασμό «ανάπτυξη» του τόπου μας έχει οδηγήσει σε μια σειρά προβλήματα που δύσκολα θα αντιμετωπισθούν. Θα αντιμετωπισθούν δύσκολα, γιατί οι αποφάσεις παίρνονται για να ικανοποιηθούμε σήμερα και αγνοούμε παντελώς το αύριο. Η ευθύνη ανήκει και σε μας τους πολίτες, κυρίως όμως στην τοπική αυτοδιοίκηση και στην κεντρική εξουσία.

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ

Πριν αναφερθώ γι' αυτό το θέμα στην Κύθνο θα ήθελα να αναφέρω κάποιο πρόσφατο περιστατικό στον Αργολικό κάμπο. Ο Αργολικός κάμπος είναι εύφορο μέρος με πολλά νερά. Από την υπερβολική χρήση φυτοφαρμάκων μολύνθηκαν τα επιφανειακά νερά στα πηγάδια και τις πηγές. Θεώρησαν ότι λύση στο πρόβλημά τους, θα ήταν οι γεωτρήσεις. Ο μεγάλος αριθμός όμως γεωτρήσεων και η συνεχής άντληση, οδήγησαν στο να εισέλθει η θάλασσα στον υδροφόρο ορίζοντα και ο Αργολικός κάμπος να ερημοποιηθεί. Ας προβληματιστούμε λοιπόν και για τις πολλαπλές τρυπανιές στην Κύθνο.

Μήπως κάποια στιγμή καταστρέφουν τον υδροφόρο ορίζοντα; Γιατί καλό είναι να πουλάμε οικόπεδα με φως, νερό, τηλέφωνο, αλλά

υπάρχει και το ΜΕΛΛΟΝ ΑΥΤΟΥ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ. Η λύση που προτείνεται σήμερα από τους ειδικούς, είναι τα μικροφράγματα, οι λιμνοδεξαμενές, η εντατική αξιοποίηση του βρόχινου νερού. Δυστυχώς καμιά απ' αυτές τις λύσεις δεν εφαρμόζεται σήμερα στο νησί μας.

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Η υγεία των κατοίκων της Κύθνου βασίζεται σε 2 αγροτικούς γιατρούς. Η μοναδική εκπαίδευση που υφίστανται πριν έρθουν στο νησί μας είναι ένας μήνας πρακτική εξάσκηση στο νοσοκομείο Ευαγγελισμού. Ουσιαστικά χωρίς καμιά εμπειρία, έρχονται να αντιμετωπίσουν πολλές φορές περιστατικά ζωής ή θανάτου. Είναι δυνατόν να συμβαίνει έτσι στην εποχή μας; Μπορούμε να έχουμε σιγουριά και ασφάλεια, χωρίς εξειδικευμένους γιατρούς; Χωρίς προγράμματα ενημέρωσης και προληπτικής ιατρικής; Μόνο το θέμα της υγείας, θα αρκούσε, για να είναι ανεπιθύμητος οποιοσδήποτε Βουλευτής στον τόπο μας μέχρι να δοθεί μια σωστή και ανθρώπινη λύση. Υπάρχει λίγο «τασχανό» όμως, ή μας έχουν εκπαιδεύσει μόνο για χειροκροτήματα και ρουσφέτια;

**ΝΙΚΟΣ ΦΙΛΙΠΠΑΣ
ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΟΣ**

ΘΕΡΙΝΕΣ ΣΥΝΔΕΣΜΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

- Στις **30 Ιουνίου**: Το πανηγύρι των «Δώδεκα» στην Κανάλα.
- Στις **14 Αυγούστου**: Κολυμβητικοί αγώνες, με τη συμμετοχή παιδιών από όλα τα αυλάκια.
- Στις **14 Αυγούστου**, παραμονή της Παναγιάς: Το Συνδεσμικό Πανηγύρι στη Κανάλα.
- Στις **8 του Σεπτέμβρη**: Το από χρόνια καθιερωμένο πανηγύρι, στον Άγιο Ελευθέριο, στα Καμίνια του Πειραιά.

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΚΥΘΝΟΥ

Μια παρέα νέων δημιούργησε τη «Θεατρική Ομάδα Κύθνου», με σκοπό την παρουσίαση έργων για τους συμπατριώτες μας στο νησί κυρίως, αλλά και στην Αθήνα. Ήδη, έχουν αρχίσει εντατικές πρόβες για το ανέβασμα της κωμωδίας του Δ. Ψαθά «Εταιρία Θαυμάτων». Το έργο θα παρουσιαστεί το φθινόπωρο στο Δημοτικό Σχολείο Δρυοπίδας και στην αίθουσα «Γιάννης Ρίτσος» του Δήμου Αιγάλεω. Σκηνοθετεί ο Νίκος Ρώτας. Η «Θεατρική Ομάδα Κύθνου» είναι αυτόνομη, δημιουργήματα μιας παρέας φίλων και δεν εντάσσεται σε κανένα φορέα.

Η παρέα που ερμηνεύει το έργο είναι:

Σταμάτης Γ. Μαυράκης, Γιώργος Βενετούλιας, Σταμάτης Στ. Μαυράκης, Αντώνης Παράσχος (Τσίμπος), Νίκος Ιω. Γονίδης, Αντώνης Γαρδεράκης, Νίκος Ρώτας, Πέτρος Μαυράκης, Δημήτρης Λουλούδας, Πιπέρης Φιλιππαίος, Κατερίνα Μαυράκη, Μαρία Γονίδη (του Γιώργη του Λάζου), Μαργαρίτα Μαυράκη.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗ ΕΚΠΛΗΞΗ

Νέα όψη απέκτησε ο λιμενικός σταθμός Κύθνου το τελευταίο εξάμηνο. Από ένα γιατί με ένα φως που τρεμόπαζε μετατράπηκε σε μια φωταγογημένη και σοβαρή υπηρεσία προκαλώντας πραγματικά τον θαυμασμό του κόσμου τόσο για τους εξωτερικούς όσο και για τους εσωτερικούς χώρους του λιμεναρχείου.

Αλλά και στο λιμάνι μας φωταγωγήθηκαν τα πάντα, τοποθετήθηκαν συρόμενες πόρτες, κυκλιώματα, ταμπέλες ενημέρωσης και πλέον η αποεπιβίβαση του κόσμου και των οχημάτων γίνεται οργανωμένα με τάξη και ασφάλεια που ουδέποτε υπήρχε αποσπώντας την επιδοκιμασία των ταξιδιωτών αλλά και των πληρωμάτων των Ε/Γ-Ο/Γ πλοίων που καταπλέουν.

Και όλα αυτά γιατί ο καινούργιος λιμενισταθμάρχης ΑΝΘ/ΣΤΗΣ Λ.Σ Φόρας Γεώργιος αγαπά πραγματικά την δουλειά του.

Αισθανόμαστε την υποχρέωση να τιμήσουμε μέσα από την μικρή στήλη αυτή αυτόν τον άνθρωπο και να συγχαρούμε το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας που εμπιστεύεται τις θέσεις αυτές σε νέους αξιωματικούς που μπορούν να προσφέρουν.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

— Η Μαργαρίτα Εδουάρδου Σαραντοπούλου το γένος Ιωάν. Κων. Βιτάλη (Κωτσαρέλου). Γέννησε κοριτσάκι στην Αθήνα.

— Η Ελένη Δημητρίου Χρηστοφορίδη το γένος Ιωάν. των Βιτάλη (Κωτσαρέλου). Γέννησε αγοράκι στην Αθήνα.

— Η κυρία Μαρία Φραγκ. Μαρτίνου του (Καρναβοπούλου) γέννησε κοριτσάκι στην Αθήνα.

— Η κ. Λίτσα Κωνσταντίνου Κουρουβακάλη γέννησε κοριτσάκι στην Αθήνα.

— Η κ. Αικατερίνη Εμμανουήλ Φίλιππα γέννησε κοριτσάκι στην Αθήνα.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

— Βαπτίστηκε το κοριτσάκι του Πέτρου και της Άννας Μανώλικα. Ονομάστηκε Μαρία.

— Βαπτίστηκε το κοριτσάκι του Γιώργου και της Γιάννας Γονιδάκη και ονομάστηκε Μαρίνα.

— Βαπτίστηκε το κοριτσάκι του Μανόλη και της Αλεξίας Γονιδάκη (Γυμναστού) του Ταχυδρόμου και ονομάστηκε Μαρία.

— Βαπτίστηκε στο Παλιό Ηράκλειο το αγοράκι του Μανόλη και της Δεσποίνας Γονιδάκη και ονομάστηκε Νικόλαος. Νονός ο Κωνσταντίνος Κουρουβακάλης.

— Βαπτίστηκε στη Δρυοπίδα το αγοράκι του Αντώνη και της Ελευθερίας Γαρδέρη και ονομάστηκε Γεώργιος. Νονά η Αικατερίνη Εμμανουήλ Γονιδάκη.

— Βαπτίστηκε στην Αθήνα το κοριτσάκι του Φραγκίσκου και της Μαρίας Μαρτίνου (του Καρναβοπούλου) και ονομάστηκε Πόπη. Νονός Δημήτρης Χαμαλέλης.

— Βαπτίστηκε στην Αθήνα το κοριτσάκι του Κωνσταντίνου και της Λίτσας Κουρουβακάλη. Ονομάστηκε Δήμητρα. Νονός ο Μανώλης Μαρτίνος (του Αξά).

ΓΑΜΟΙ

— Η κ. Κωνσταντάρα Ζωή (εγγονή Δημ. Β. Γονιδάκη) και ο Γρηγόρης Γιαννιτάκης παντρεύτηκαν στην Αθήνα.

— Ο Κων. Αντών. Χαντζής και η Κατερίνα Κων. Γαρδεράκη παντρεύτηκαν στην Αθήνα.

ΘΑΝΑΤΟΙ

— Πέθανε η Δήμητρα Κόκαλη (εγγονή του μπαρμπα-Δημήτρη Ψάρτη) ετών 35.

— Πέθανε στη Δρυοπίδα η Αννεζιώ Δημ. Φιλίππαιου (ψάρταινα) ετών 92.

— Πέθανε στη Δρυοπίδα η Κατίνα Ιωάν. Γονιδάκη (Καρναβά) ετών 84.

— Πέθανε στη Δρυοπίδα ο Νικόλαος Γκούμας (Φραντζεσκάκης) ετών 88.

— Πέθανε στη Δρυοπίδα η Αννεζιώ Κων. Φίλιππα (του Ξενοφ.) ετών 96.

— Πέθανε στην Αθήνα η Αννεζιώ Ιωάν. Μπουρίτη ετών 84.

— Πέθανε στην Αθήνα ο Ιωάν. Γεωργ. Μπουρίτης (του Δημητράκη) ετών 68.

— Πέθανε στην Αθήνα ο Παναγιώτης Αντ. Παπαγεωργίου (έγγονος Παναγ. Μυλωνά) ετών 37.

— Πέθανε στον Πειραιά ο Γεωργ. Νικ. Λαρεντζάκης (της Αννούσας) ετών 80.

— Πέθανε στη Ραφήνα η Αννεζίνα Ασβεστάρη (κόρη του Φράγκου Γιαννιτάκη) ετών 74.

ΔΩΡΕΕΣ

— Η κ. Μαρτίνου Μαρία δωρεά (50.000) δρχ. εις μνήμη των γονέων της Τάσου και Αγγελικής Μαρτίνου υπέρ των έργων του Συνδέσμου.

— Η κ. Ελένη Πετρ. Καλλιλά δωρεά (30.000) εις μνήμη του κουμπάρου της Δημήτρη Βογιατζή υπέρ των έργων του Συνδέσμου.

— Οι Λάιονς προσέφεραν δια μέσου της κ. Παναγιωτοπούλου Ελένης (150.000) δρχ. υπέρ των έργων του συνδέσμου.

— Η κ. Ελένη Πέτρου Καλλιλά προσέφερε (50.000) δρχ. εις μνήμη της Μαρίας Μαρτίνου (Μιχαλιά) για την συμπλήρωση 3 χρόνων.

— Ο κ. Δημήτρης Λαρεντζάκης δωρεά (10.000) δρχ. υπέρ των έργων του συνδέσμου εις μνήμη του πατέρα του Κων/νου Λαρεντζάκη (Καινιέρη).

— Ο κ. Πέτρος Καλλιλάς δωρεά (14.000) δρχ. υπέρ των έργων του συνδέσμου εις μνήμη Νικολάου Ζαμπέτα.

— Ο κ. Μαρτίνος Ιωάννης δωρεά (24.000) δρχ. εις μνήμη των γονέων του Ευφροσύνης και Φραγκίσκου.

— Η κ. Βενετία Γονιδάκη δωρεά (5.000) δρχ. σε μνήμη συννυφάδας της Κατερίνας Γονιδάκη.

— Ο κ. Φραγκίσκος Φιλίππας του Στεφ. δωρεά (4.000) δρχ. υπέρ των έργων του Συνδέσμου.

— Η κ. Γεωργούλη Μαρίεττα (20.000) δρχ. υπέρ των έργων του Συνδέσμου.

— Η κ. Άννα Μαρτίνου (10.000) δρχ. υπέρ των έργων του Συνδέσμου.

— Ο κ. Φιλίππας Κων/νος (100.000) δρχ. υπέρ των έργων του Συνδέσμου.

ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ

— Η Μαργιώτα Πανουργιά πήρε το πτυχίο της Ιατρικής από το Πανεπιστήμιο της Μπολόνια Ιταλίας.

— Η Ελευθερία Γονιδάκη απεφοίτησε απ' τη σχολή Ιατρικών Εργαστηρίων Τ.Ε.Ι. Αθήνας λαμβάνουσα το πτυχίο της με άριστα. Της ευχόμεθα ολόψυχα καλή σταδιοδρομία. Οι γονείς της Σπύρος και Τασούλα, ο αδελφός της Γιώργος και ο μνηστήρας της Γιάννης.

3 χρόνια χωρίς τη Μαρία του Μιχαλιά

Η απουσία κάποιων ανθρώπων είναι αισθητή όσα χρόνια και να περάσουν. Είναι άνθρωποι που ξεχώρισαν για την απλότητα και την άκακο χαρακτήρα τους,

όπως η Μαρία του Μιχαλιά.

Λένε πως όταν πεθάνει κάποιος, περνώντας τα χρόνια, «εκτός από τη μάνα του, κανείς δεν τον θυμάται». Η Μαρία μάνα δεν έχει, έχει όμως την αδερφή της, την Ελένη, που στάθηκε αδερφή και μάνα. Τη συλλογάται και δεν μπορεί να αντικρίσει την Κανάλα, που άδειασε από την απουσία της Μαρίας.

Μα τη Μαρία τη θυμούνται και όλοι οι πατριώτες, και περισσότερο ο Γιώργος ο Φραγκουλάκης, που τον λάτρευε.

Η περίπτωση της, είναι τρανή απόδειξη πως η αγάπη των ανθρώπων δεν καταχτιέται με τις ματαιότητες κάποιων δήθεν κοινωνικών επιφανειών (χρήμα, περιουσίες, επίδειξη), μα η αγάπη καταχτιέται όταν διαθέτει κανείς μια απλή και άδολη ψυχή σαν της Μαρίας του Μιχαλιά.

ΓΙΩΡΓΗΣ ΒΕΝΕΤΟΥΛΙΑΣ

ΑΝΝΕΖΙΩ ΦΙΛΙΠΠΑΙΟΥ
(Ψάρταινα)

Το 'χω ξαναπεί, το φευγικό κάθε γριούλας του χωριού είναι ένα βαθύ τραύμα στην ψυχή μου. Φεύγουν οι τελευταίες αυθεντικές Θερμιώτισσες κι η Δρυοπίδα μένει 'ρημοσκοτεινή. Πού θα ξανάβρουμε τέτοιους ανθρώπους, ανθρώπους που χαλαλίσανε τη ζωή τους στην υπηρεσία των άλλων;

Η κυρ-Αννεζιώ, η Ψάρταινα, αγάπησε τους χωριανούς της και τους βοήθησε όλους, ζωντανούς και πεθαμένους! Ήταν η ψυχή του ταφείου! Δυο φορές τη μέρα, πρωί και βράδυ βρισκούντανε στην τελευταία κατοικία των νεκρών του χωριού μας. Τα καντήλια ουλονών άναβε με φροντίδα και δέος. Κι όχι μόνο τα καντήλια εκείνων που της είχε δοθεί παραγγελιά από τους συγγενείς τους, μα και των ξεχασμένων...

«Όυλα τα καντήλια άναβα. Γιατί, και κείνοι δεν είχανε ψυχή;» μου 'πε κάποτε.

Όταν ανάλαβε με τον άντρα της, το συχωρεμένο μπαρμπα-Δημήτρη (Ψάρτη), τη φροντίδα του ταφείου, το ταφείο άλλαξε, γίνεκε μπαξές! Μαντζουράνες, μπαμπερόριζες, τζιώτικα, γαρύφαλλα, διπλά πουλιά και φουντωτά βασιλικά σε πήλινες γλάστρες φύτεψαν τα άγια της χεράκια.

Μα και στους ζωντανούς, πόση χαρά δώσανε τ' ακούραστα χέρια... Τον ξεχασμένο γέροντα του χωριού σκέπαζε ένα χράμι της, μια κουβέρτα. Πόσα σκουτελικά της ταΐσανε φτωχούς κι ανήμπορους ανθρώπους...

Τάχατες, το 'μαθε ποτέ κανείς πόσους χόρτασε στην κατοχή; Στον αυλόγυρο του σπιτιού της, μέσα στο μικρό κοτέτσι, έβρισκε ταχτικά κρυμμένο ένα ψωμόπανο με αλεύρι. Μια άλλη άγια γυναίκα το πήγαινε κρυφά: η κουνιάδα της, η κυρα Ρήνη, του Παναγιώτη του μυλωνά. Μα η κυρ-Αννεζιώ δεν το κρατούσε ούλο τ' αλεύρι για τη φαμίλια της μονάχα, μα το μοίραζε στα πεινασμένα στόματα της κατοχής.

Η φτώχεια την ανάγκασε, κάποτε, όπως και τόσους άλλους Θερμιώτες, να πάει στην Αθήνα. Δε λογάριασε το σκληρό κουρμπέτι. Απ' τις αυγές μέχρι το σούρουπο πήγαινε πόρτα πόρτα κάνοντας την εμπόρισσα. Μα, μαζί με το εμπόρευσμά της είχε και για κάθε σπίτι ένα φυλλάδιο θρησκευτικό, κάποιους βίους αγίων, γιατί καημός της παντοτινός ήτανε η μετάδοση του «πιστεύω» της, της Ορθοδοξίας.

Βαθιά θρησκευόμενη, με μια θρησκευτικότητα ουσιαστική και όχι επιφανειακή, οργάνωνε κηρύγματα και παρακλήσεις στην Παναγιά. Τους νεκρούς χωριανούς μας σαβάνωνε και χολομανούσε, όταν γέρασε, γιατί δεν μπορούσε πια να τους περιποιείται στο τελευταίο τους ταξίδι...

Λίγα σου 'γραφα κυρ-Αννεζιώ μου λατρεμένη. Ό,τι και να γράψω, λίγο θενά 'ναι μπρος στο μεγαλείο σου. Κέρδισες την Παράδεισο, είμαι σίγουρος. Δεν είσαι μονάχη, έβρηκες τις συντρόφισσές σου, τις άλλες αγιασμένες γυναίκες του χωριού: την κλησάρισσα τη θεϊσσα την Κατερινιώ τη Γκούμαινα, την αζαδέρηφ και συννυφάδα σου, την κυρα-Δημητρούλα του Μιχάλη του Κοντογιάννη και τόσες άλλες...

Ένα μοιρολόι που άκουσα πρόσφατα από μια τραουδίστρα του χωριού, την κυρ-Άννα του Κοντογιάννη, αυτό σου πρέπει:

«Ρημάξανε οι γειτονιές,
αδειάσαν οι πεζούλες,
και τα σπιτάκια κλείσανε,
που φεύγουν οι γριούλες».

Δε σου λέω, κυρ-Αννεζιώ μου, «καλές αντάμωσες», γιατί στην Παράδεισο εμείς δε θα πάμε. Δε θα σε φτάσουμε ποτές.

ΓΙΩΡΓΗΣ ΒΕΝΕΤΟΥΛΙΑΣ
φιλόλογος

ΤΟ ΝΕΟ Δ.Σ. ΤΗΣ ΑΟΥΣΑΣ

Στις 1/4/01 έγιναν οι αρχαιρεσίες του συλλόγου μας και εξελέγη το νέο Διοικητικό Συμβούλιο.

Τσεγγελίδης Κώστας, ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Λουλούδας Γιάννης, ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ. Χριστοδουλάκη Γιάννα, ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ. Τσιρδής Νίκος, ΤΑΜΙΑΣ. Λαρεντζάκης Δημήτρης, Χριστοδουλάκης Αντρέας, Γκούμας Γιάννης του Σταύρου, ΜΕΛΗ

Εξελεγκτική Επιτροπή: Τσιρδής Πόπη, Παγανέλη Πόπη, Γονιδάκης Νίκος

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΓΟΝΙΔΑΚΗΣ

Ψυχίατρος
Ψυχοθεραπευτής

Φειδιππίδου 6
Αρμελόκηποι

Τηλ.: 7798385
0977370056

ΝΤΟΥΛΑΠΙΑ ΚΟΥΖΙΝΑΣ
ΝΤΟΥΛΑΠΕΣ, ΞΥΛΙΝΑ
ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ, ΠΟΡΤΕΣ

ΜΙΧΑΛΗΣ Νικ. ΜΑΡΤΙΝΟΣ

ΕΔΡΑ: Καποδαντώνη 19 12136 ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ
Τηλ. & Fax. (01) 5769326 Mobile 0972078333

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΣΤΗΝ ΚΥΘΟΝ

• ΨΥΓΕΙΟ υγραερίου 2ηορτο (ύψος 1,45 φάρδος 0,60) σε άριστη κατάσταση.
Τηλ. 5988055 - 0944749795

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ

• Οικία στο Μέριχα, 100 τ.μ.
Τηλ.: 0292-24834, κ. ΜΑΡΙΑ

Θερμιώτικα
Νέα

Τριμηνιαίο Δελτίο
του Συνδέσμου Δρυοπιδέων

Εκδότης-Διευθυντής:
ΕΜΜΑΝ. ΓΕΩΡ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ
Τηλ.: 0944 829252

ΙΔΙΟΚΤΗΤΕΣ
Σύνδεσμος Δρυοπιδέων Κυθνου
ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ
ΛΥΧΝΙΑ
Λεωφ. Αθηνών & Μαρκονί,
Τηλ. 3410436

«Τη Μουσική μας Παράδοση και τη διαχρονική της αξία»

Γράφει ο μουσικός-κοιν/λόγος
Γιώργος Μπουρίτης

Η μουσική, και ιδιαίτερα η παραδοσιακή, είναι τρόπος και μέσο έκφρασης συναισθημάτων, αξιών, αντιλήψεων, στάσεων και στεροτύπων ενός κοινωνικού συνόλου. Είναι επίσης μορφή επικοινωνίας εφόσον έχει τη δυνατότητα κωδικοποίησης και μεταφοράς μηνυμάτων. Λειτουργεί ακόμα η μουσική, ο χορός, το τραγούδι και σαν μέσο κοινωνικοποίησης του ατόμου σε συγκεκριμένο κοινωνικό περιβάλλον, μαθαίνοντάς του βιωματικά, τα όρια που η κοινωνία του επιτρέπει να κινηθεί, δημιουργώντας ταυτόχρονα και τη συλλογική του ταυτότητα, ενώ ασκείται και ανώδυνος, αλλά αποτελεσματικός κοινωνικός έλεγχος. Στην πράξη φαίνεται από τη δύναμη που έχει για να εκφράζει ατομικά συναισθήματα, όπως του έρωτα και της αγάπης, της φιλίας, της θλίψης, του πόνου μέσα από το πρίσμα της συλλογικής συνειδήσης. Άλλωστε, η παραδοσιακή μουσική είναι στενά συνδεδεμένη με κάθε κοινωνικό γεγονός (γάμος, μετανάστευση, εργασία κ.ά).

Για όλους αυτούς τους λόγους η παραδοσιακή μουσική είναι αναγνωρίσιμη, προσδιορίζει αλλά και προσδιορίζεται από συγκεκριμένο χρόνο και τόπο. Δημιούργημα της αγροτικής κοινωνίας έφτασε ως τις μέρες μας περνώντας από γενιά σε γενιά με αφαιρέσεις, παραλείψεις και προσμεϊξεις πολλών ενδογενών και εξωγενών στοιχείων. Όπως και όλες οι μορφές της Τέχνης μάς παρέχει τη δυνατότητα να μελετήσουμε, να εμβαθύνουμε, να αναλύσουμε και να κατανοήσουμε μέσα από την καταγραφή και παρατήρηση πρωτογενούς υλικού που είναι τα διασωθέντα δημιουργήματα του λαϊκού μας πολιτισμού. Στο σημείο αυτό πρέπει να γίνει η διευκρίνιση που ενώ θεωρείται αυτονόητη, πολλές φορές μας διαφεύγει. Αναφέρομαι στο γεγονός, ότι πίσω από κάθε έργο τέχνης υπάρχει και ένας δημιουργός-καλλιτέχνης. Δε θα μπορούσε να ήταν διαφορετικά ούτε και με τα δημιουργήματα της παραδοσιακής μας μουσικής. Μόνο που εδώ ο καλλιτέχνης είναι ανώνυμος.

Το μεγαλείο, η δύναμη της εν λόγω μουσικής, η αναμφισβήτητη αξία της και το συλλογικό περιεχόμενο που ενσωματώνει, βρίσκεται στο γεγονός, ότι περνώντας από τα φίλτρα των γενεών της αφαιρέθηκαν τα περιττά στοιχεία. Η μουσική και ο στίχος έδωσαν αρμονικά,

δουλεύτηκαν με τόση μαεστρία από πλήθος μερακλήδων μουσικών και τραγουδιστών που μας παρέδωσαν στις μέρες μας, ανεκτίμητης αξίας καλλιτεχνικά δημιουργήματα. Ο μεγάλος Έλληνας μουσικοσυνθέτης Μίκης Θεοδωράκης αναφέρεται στο γεγονός αυτό που εύστοχα λέγοντας, ότι την ίδια εποχή που αναπτύχθηκε στη Δύση η κλασική μουσική, παίρνοντας στην υπηρεσία της τους καλύτερους μουσικούς από το λαό, η άρχουσα τάξη τους έκανε να μεγαλουργήσουν με τις χορηγίες της στην Ανατολή εξαιτίας της Οθωμανικής κυριαρχίας, τα μεγάλα μουσικά ταλέντα παρέμειναν στο λαό και η μέχρι τότε μουσική κληρονομιά, αρχαία και βυζαντινή, μετεξελίχθηκε στη δημοτική μουσική που έφτασε μέχρι τις μέρες μας.

Παρόλο που πέρασε αμφισβητήσεις, επικρίσεις, έως και χλευασμό, ιδιαίτερα το δεύτερο μισό του 20ου αιώνα, η ελληνική παραδοσιακή μουσική άντεξε και εμπνέει και σήμερα τους σύγχρονους τραγουδοποιούς. Φτιάχνουν τραγούδια αντλώντας ιδέες, μελωδικές φόρμες, ρυθμούς από την αστείρευτη μουσική μας κληρονομιά. Άλλοι το κάνουν με σεβασμό, γνώση και μεράκι αφήνοντας πολύ ικανοποιητικά αποτελέσματα. Τραγούδια με ψυχή, λυρισμό, δύναμη και απλότητα, συστατικά που μπορούν να κάνουν τραγούδια να αντέχουν στο χρόνο. Ενώ άλλοι καταπιάνονται περισσότερο επιφανειακά, πρόχειρα και απαίδευτα με μέτρια έως και κακότεχνα «προϊόντα». Δεν είναι κάτι πρωτόγνωρο. Συνέβαινε πάντα, μόνο που σε καταστάσεις που συμμετέχουμε βιωματικά τις φορτίζουμε αναπόφευκτα και με τα δικά μας συναισθήματα και αντιλήψεις.

Η παραδοσιακή μουσική είναι ένα ζωντανό και αναπόσπαστο κομμάτι του πολιτισμού και της κουλτούρας της σύγχρονης ελληνικής κοινωνίας. Δεν είναι ούτε μουσειακό είδος, ούτε γερασμένος πρόγονος που αργοπεθαίνει. Υπάρχει μέσα μας έτσι όπως διασώθηκε με πάρα πολλές προσθαφαιρέσεις και προσμεϊξεις για να μας διδάσκει, να μας ψυχαγωγεί, να μας εμπνέει και τώρα και στο μέλλον.

(αναδημοσίευση από το περιοδικό «εννεάδα»).

"Η Αντιγόνη της Κύθνου"

Αισίως η θεατρική ομάδα του Γυμνασίου με Τ.Λ. Κύθνου κατάφερε και φέτος, να δώσει το δικό της παρόν στα πολιτιστικά δρώμενα του νησιού. Παρόλο το φόρτο των μαθημάτων και των άλλων δυσκολιών, μεταφορά, έξοδα, μετακινήσεις, κατάφερε ν' αναμετρηθεί μ' ένα δύσκολο δραματικό έργο, την Αντιγόνη, του Σοφοκλή.

Αρχαία τραγωδία το θεατρικό ρεπερτόριο φέτος σαν επιστέγασμα μιας προσπάθειας που γίνεται τρία χρόνια τώρα, έχοντας προηγηθεί δύο πετυχημένες παραστάσεις με έργα του Ψαθά (ο αχόρταγος) και Καμπανέλλη (η αυλή των θαυμάτων).

Αν και τα παιδιά δεν είχαν κανένα βίωμα από τέτοιου είδους παραστάσεις τραγωδίας, οι οποίες εκ των πραγμάτων θέτουν πολλές δυσκολίες (δύσκολος και πυκνός ποιητικός λόγος, ειδική κίνηση και εκφραστική δεινότητα, θεματολογία μάλλον όχι και τόσο οικεία με τα σημερινά δεδομένα) οι μαθητές - ηθοποιοί του σχολείου μας έδωσαν τον καλύτερο εαυτό τους επιδεικνύοντας μια εκφραστική ικανότητα και δραματική δεινότητα - εκπλήξη και γι' αυτούς τους ίδιους.

Δεν είναι όμως αξιέπαινοι, μόνο για το επιτυχημένο τελικό αποτέλεσμα αλλά και για την υπευθυνότητα και την συνέπεια που επέδειξαν έναν ολόκληρο χρόνο πήγαινε-έλα για πρόβες, κοστούμια, σκηνικά και εκδηλώσεις προκειμένου το έργο να πάρει σάρκα και οστά.

Η παράσταση φέτος "ανέβηκε" στο θέατρο καισαριανής στην Αθήνα στα πλαίσια των Καλλιτεχνικών αγώνων 2001 που διοργανώνει το υπουργείο Παιδείας διαγωνιζόμενο με σχολεία της Αθήνας, δημόσια και ιδιωτικά, σημειώνοντας μεγάλη επιτυχία. Και φέτος, όπως και πέρυσι, το σχολείο μας τιμήθηκε με έπαινο διάκριση για τη συμμετοχή του. Στην παράσταση, την προσπάθεια του σχολείου μας βοήθησε τα μέγιστα η προσέλευση πολλών συμπαιρωτών μας, αν και η αλήθεια είναι πως δεν υπήρξε και σημαντική ενημέρωση. Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε όλους όσους μας βοήθησαν, κυρίως οικονομικά, αλλά και ηθικά για την επιτυχία της παράστασης μας.

Η Στέλλα Καλίλα ως «Ισμήνη»

Κατ' αρχήν του Διευθυντή του σχολείου μας κ. Κοτούλια Δημήτρη για την ειλικρινή και αμέριστη βοήθειά του και τα τρία χρόνια λειτουργίας της θεατρικής ομάδας, τους συναδέλφους εκπαιδευτικούς, και τους χορηγούς της παράστασης μας, δηλαδή τον πολιτιστικό σύλλογο Χώρας, τον πολιτιστικό σύλλογο Δρυοπίδας, τον κ. Γιάννη Κόντε την Minoan Flying Polyings, τον Δήμο Κύθνου και προσωπικά τον Δήμαρχο κ. Γ. Μαρτίνο ο οποίος επίσης έχει στηρίξει "τα μέγιστα" την προσπάθεια της θεατρικής μας ομάδας και τα τρία χρόνια και οικονομικά αλλά και ηθικά.

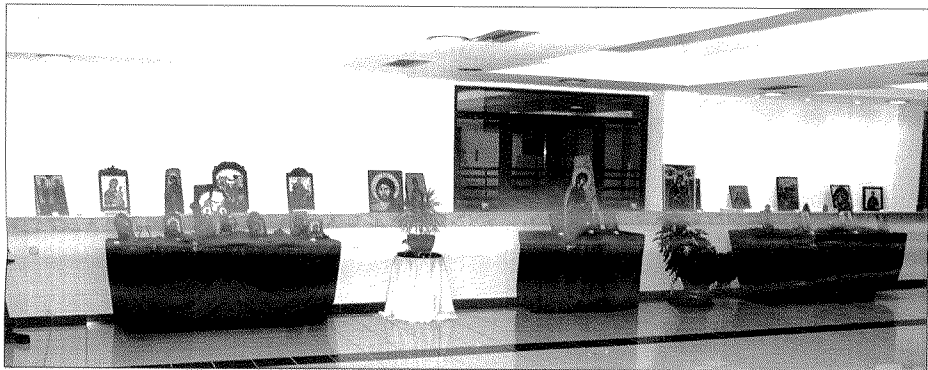
Όλοι οι παραπάνω φορείς ήταν παρόντες στην παράσταση του σχολείου μας στην Αθήνα και τους ευχαριστούμε γι' αυτό.

Η παράσταση του έργου στην Κύθνο έγινε την Τετάρτη 20/6 στο χώρο του Ακρωτηρίου.

Φ.Μ.

[Εμείς από την πλευρά μας να σημειώσουμε ότι η παρουσία στην Κύθνο της καθηγήτριας Φρόως Μαρτίνου (του Δημάρχου) έχει συντελέσει σε μια πολιτιστική αναγέννηση του Γυμνασίου-Λυκείου]

Η Έκθεση Αγιογραφίας στο Σύνδεσμο

Η έκθεση Αγιογραφίας της κ. Ολυμπίας Μανώλικα-Βασάλου, στη Στέγη μας, υπήρξε πολύ επιτυχημένη με μεγάλη προσέλευση κόσμου.

Θα ακολουθήσει και άλλη έκθεση Αγιογραφίας της ίδιας αγιογράφου, αυτή τη φορά στα Θερμιά, από τις πολιτιστικές εκδηλώσεις του Δήμου μας. Στο λόγο που εκφώνησε η κ. Ολυμπία Μανώλικα-Βασάλου, αναφέρθηκε στη θεματολογία της αγιογραφίας και μεταξύ άλλων ανέφερε: Η αγιογραφία είναι η παραστατική ερμηνεία και το συμπλήρωμα της Θ. Λειτουργίας και της Αγίας Γραφής. Με την αγιογραφία η Εκκλησία διηγείται τους βίους των Αγίων δείχνει τις ιερές και αγιασμένες μορφές και γε-

νικότερα κάνει τα αόρατα σημεία ορατά με σύμβολα παραστάσεις και πνευματικά μηνύματα. Αντλεί τα θεματά της από την Παλαιά Διαθήκη, τα κανονικά και απόκρυφα Ευαγγέλια, τα Συναξάρια, τα Μαρτυρολόγια καθώς και από τις γνήσιες παραδόσεις της Ορθοδοξίας. Η Ετυμολογία της λέξης εικών είναι αποκαλυπτική για τη σημασία της. Τη ρίζα της εικ-βρίσκουμε στο ρήμα της αρχαίας ελληνικής έοικα=μοιάζω. Η εικόνα λοιπόν είναι το ομοίωμα η αναπαραγωγή της πραγματικότητας, η απόδοση προσώπων ιστορικών γεγονότων ή αλληγορικών σκηνών μέσω μίας εικαστικής τέχνης (κυρίως της γλυπτικής και της ζωγραφικής).

ΚΑΤΕΥΟΔΙΟ

Είναι φτωχές οι λέξεις να περιγράφουν τη λεβεντιά. Και το μερακί.

«Όποιος δεν είναι μερακλής
πρέπει του να πεθάνει
γιατί σε τούτον τον ντουινιά
τσάμπα τον τόπο πιάνει».

Κι όμως έφυγε από κοντά μας ο πιο μερακλής από τους μερακλήδες. Κι ο πιο λεβέντης από τους λεβέντες. Ο Νικόλός τση Μαργαρίτας. Ξαναβουτώ στις παιδικές μου μνήμες και τον βλέπω ξανά με τη μορφή και την κορμοστασιά αρχαίου εφήβου. Στην πιάσα. Στου Σταματάκη. Στην πλατεία του Μανολιού.

Να γλεντά, να τραγουδά, να χορεύει. Προ παντός να χορεύει.

Με το όλο αντρίκεια χάρη τσάκισμα της μέσης στο γιαμάκι, το στιβαρό απίθωμο της απαλάμης στη γη και το ανάλαφρο γύρισμα, χωρίς να φεύγει ούτε στάλα απ' το σκοπό και χωρίς ή ντάμα να νοιώθει το παραμικρό βάρος.

Λες και τη χόρευε ο αέρας. Ο αέρας που τη σήκωνε σαν ανεμοστρόβιλος, όταν μετά το «πατητό» την άρχιζε στις βόλτες.

Κι έφηβος έμεινε για πάντα ο Νικό-

λός. Τι κι αν τον τράβηξε κι αυτόν η Ξενιτιά. Τι κι αν βάρυνε το κορμί κι άσπρισαν τὰ μαλλιά. Η ψυχή δεν γέρασε. Και πάντα έδινε φτερά στα ποδάρια και στο κορμί με το πρώτο κάλεσμά του δοξαριού. Η ίδια χάρη στο τσάκισμα της μέσης στο γιαμάκι, η ίδια αλαφράδα στο απίθωμο της απαλάμης και στην τούμπα, η ίδια σβελτάδα στις βόλτες.

Ήμουν μακριά σαν έμαθα τα νέα και δεν βρέθηκα εκεί να σ' αποχαιρετήσω.

Γι' αυτό γράφω αυτές τις λιγοστές αράδες σαν κατευόδιο.

Καλό ταξίδι Νικόλό.

Αν και πιστεύω πως θα 'χεις κι όλας βρει το Στέφο, το Γιωργή του Βρετού, το Δημήτρη του Χρήστου και τον μπάρμπα Νικόλό το Σαντουριέρη και αγκαλιά με φίλους καλούς απ' τα παλιά θα τραγουδάτε:

«Οι φίλοι όταν σμίξουνε...»

Δημήτρης Στεφ. Μαρτίνος

Το λαφάκι

(από τη νέα έκδοση του βιβλίου «Παραμύθια της Κύθνου»)

ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΚΥΘΝΟΥ

Στη νέα έκδοση του βιβλίου μου περιλαμβάνονται και κάποια άλλα λαϊκά παραμύθια. Ένα από αυτά είναι και «το λαφάκι», που μου αφηγήθηκε ένας από τους θησαυρούς μου, ένας ανεξάντλητος θησαυρός της παράδοσης, η κυρα-Κατερίνα Λαρεντζάκη (Καϊντιέραйна). Το παραμύθι αυτό, όπως και όλα τα άλλα, προσάρμοσα στη θεομωμική γλώσσα μας, γιατί, όπως πολύ σωστά ισχυρίζονται οι επιστήμονες λαογράφοι, το γλωσσικό ιδίωμα είναι το όχημα του παραμυθιού.

Μια φορά κι έναν καιρό ήταν ένα αντρόενο που δεν έκαμε παιδιά, γι' αυτό κι η γυναίκα στεναχωριούνταν κι όλο έκλαιε που ήταν άκληρη.

Μια μέρα, κειδά που 'κλαιε είπε: «Αχ, ας έκαμα και γω ένα παιδάκι κι ας μου το 'παιρνε ο ήλιος...» Αφού το 'πε αυτό, έκαμε τελικά η γυναίκα ένα παιδάκι, ένα όμορφο ξανθό κοριτσάκι, μα ποτέ δεν τ' άφηνε να το δει ο ήλιος, για να μην τση το πάρει, όπως του το 'χε ταμένο.

Κάθε πρωί, προτού φέξει, κλειούσε τα παραθύρια του σπιτιού και κειδά, στα σκοτεινά, τάιζε και βαγιόλιζε το κοριτσάκι τσης.

Μια μέρα όμως η μάνα 'ποξεχάστηκε κι άφησε ανοιχτό το παραθύρι που βρισκούτανε στην κάμαρη του παιδιού κι έτσι ο ήλιος μπρόβαλε με τσ' αχτίνες του, άρπαξε το κοριτσάκι μέσ' από την κούνια του και το πήρε κοντά του, αφήλά στον ουρανό. Μπαίνει μετά η μάνα στην κάμαρη, ξανοίει την κούνια αδειανή κι αρχινά να κλαίει και να δώνει τση κεφαλής τσης.

Το παιδάκι όμως δεν μπορούσε να κάμει τη χωρεσιά τση μανούλας του κι όλο έκλαιε. Το 'κουε ο ήλιος και το λυπούτανε, γι' αυτό είπε: «Δεν έκαμα καλά που τήνε πήρα αυτηδά τη μικρή την κλαούνα. Πρέπει να τήνε στρέφω στη μάνα τσης».

Κείνη την ώρα που ο ήλιος συλλογιζόντανε αυτό το πράμα, πετούσε κειδά κοντά ένα κοράκι.

«Ε, κόρακα», του λέει ο ήλιος, «μπορείς να βάλεις απάνω στις φτερούγες σου τις μαύρες αυτοδά το κοριτσάκι και να το πας στη μάνα του;»

«Μπορώ!» είπε το κοράκι.

«Και στο δρόμο, ίντα θα τρως κι ίντα θα πίνεις;»

«Το κρεατάκι του θα τρώω και το αιματάκι του θα πίνω».

«Φύγε, τότε, δε μου κάνεις», του 'πε ο ήλιος.

Μετά από λίγο περνά ένας αετός.

«Ε, αετέ», του φωνάζει ο ήλιος, «μπορείς να βάλεις απάνω στις φτερούγες σου τις μεγάλες αυτό το παιδάκι και να το πας στο σπίτι του;»

«Μπορώ!» λέει ο αετός.

«Στο δρόμο, ίντα θα τρως κι ίντα θα πίνεις;»

«Το κρεατάκι του θα τρώω και το αιματάκι του θα πίνω».

«Φεύγα και συ, δε μου κάνεις».

Σε κομμάτι ώρα περνά κι ένα λαφάκι αντάμα με τσι συντρόφους του, που ήτανε τρία κουλουκάκια: το ένα, επειδή δεν είχε οργιά, το λέανε «Κουντούρη»· το άλλο, επειδή ήτανε μαύρο μούτζα, το λέανε «Μουτζούρη» και το τρίτο, επειδή είχε άσπρο μούτρο, το λέανε «Αλευρομούρη».

Ριβάρουνε, λοιπόν, το λαφάκι με τα κουλούκια και λέει ο ήλιος:

«Ε, λαφάκι, μπορείς να πάρεις στην πλάτη σου τούτο το κοριτσάκι και να το πας στη μάνα του;»

«Μετά χαράς!»

«Πες μου όμως: στο δρόμο, ίντα θα τρως κι ίντα θα πίνεις;»

«Χορταράκια απ' το λιβάδι και νερό από το πηγάδι»,

απαντά το λαφάκι.

«Πάρ' το, μπάρε μου, κι άντε το στο σπιτάκι του!»

Παίρνει, λοιπόν, το παιδάκι και κινά το λαφάκι. Από πίσω πήαιναν ο Κουντούρης, ο Μουτζούρης κι ο Αλευρομούρης.

Η κυρα-Κατερίνα Λαρεντζάκη, η Καϊντιέραйна

Στο δρόμο το λαφάκι κάψωσε κι επειδή διψούσε, σταμάτησε σ' ένα πηγάδι κι ήπие νερό. Μετά πείνασε κι είπε του κοριτσιού: «Ανέβα πάνω σ' αυτό το κυπαρισσάκι που 'ναι δίπλα στο πηγάδι, και γω θα πάρω παρέα μου τα τρία σκυλάκια και θα πάω να βοσκήσω σ' ένα λιβαδάκι. Μην κατέβεις κάτω, για να μη σ' αρπάξει κανείς».

Ανεβαίνει το παιδί στην κορφή του κυπαρισσιού και το λαφάκι πάει στο λιβάδι αντάμα με τα σκυλιά.

Μόλις έσιαζε το λαφάκι, μπρόβαλε μια αλεπού στο πηγάδι, να γιομίσει το σταμνί τσης. Ξανοίει τον ίσκιο του κοριτσιού μες στο πηγάδι, κι επειδή νόμιζε πως ήταν ο εαυτός τσης, λέει: «Α, τι όμορφη που είμαι!» και τση σπάει το σταμνί!

Πάει μετά μια δεύτερη αλεπού, τα ίδια παθαίνει κι αυτή. «Α, τι όμορφη που είμαι!» είπε και τση σπάει η στάμνα.

Πάει, όμως, και μια τρίτη αλεπού, ξανοίει τον ίσκιο του κοριτσιού στο πηγάδι και λέει του παιδιού: «Κατέβα κάτω να σε φάω, γιατί θ' ανέβω γω!»

Τρομάζει το παιδί και φωνάζει:

«Λαφάακι μου, πεντάλαφο, πενταχαλικωμένο, την κόρη π' έχεις στο δεντρό η αλεπού την τρώει...»

και μαζί μ' αυτό σφουρίζε μια δυνατή σφουριά.

Το λαφάκι, κειδά που βοσκούσε, σήκωσε την κεφαλή, 'φουγκράστηκε κι είπε: «Μπα, τ' αφτιά μου το κάμουνε, δε θα 'ναι τίποτα».

Στο μεταξύ, η αλεπού αρχίνησε ν' ανεβαίνει στο δεντρί.

Φωνάζει πάλι το παιδάκι:

«Λαφάακι μου, πεντάλαφο, πενταχαλικωμένο, την κόρη π' έχεις στο δεντρό η αλεπού την τρώει...»

και σφουρίζε ξανά.

Το λαφάκι σηκώνει πάλι την κεφαλή, τεντώνει τ' αφτιά, ξαναφουγκράζεται και λέει πάλι: «Μπα..., ιδέα μου θα 'ναι».

Το παραμύθι αφιερώνω στους φίλους μου
Δημήτρη και Φρόσω Γονιδάκη
(του Γιώργη του Ταχυδρόμου)

ΓΙΩΡΓΗΣ ΒΕΝΕΤΟΥΛΙΑΣ

Η αλεπού όμως ούλο και σκαρφάλωνε και ζύγωνε την κορφή του κυπαρισσιού.

Φωνάζει ξανά το κοριτσάκι, πιο δυνατά τούτη τη φορά:

«Λαφάακι μου, πεντάλαφο, πενταχαλικωμένο, την κόρη π' έχεις στο δεντρό η αλεπού την τρώει...»

και ρίχνει μια μεγάληνε σφουριά.

Τώρα όμως το λαφάκι κατάλαβε πως το παιδί κιντύνευε, κι αψά φωνάζει τα κουλουκάκια:

«Ααα... Κουντούρη, ααα... Μουτζούρη, ααα, και συ, Αλευρομούρη».

Το 'κούνε τα σκυλιά και τρέχουνε γλήγορα το 'να πίσω απ' τ' άλλο, ριβάρουνε στο δέντρο και κυνηγούνε την αλεπού. Ριβάρει και το λαφάκι, παίρνει το παιδί κι ούλοι μαζί κινούνε ξανά για το σπίτι.

Αφού περπατήσανε κάμποσο, ριβάρανε στο χωριό τση μικρής και πααίνανε στο σπίτι τσης. Τσε βλέπει, στο μεταξύ, ο πετεινός που 'χε η μάνα στην αυλή, και λαλεί:

«Κικιρίκουουου... το παιδί μας έρχεται!»

Μπροβαίνει η μάνα στην πόρτα και λέει του πετεινού: «Άμα λες αλήθεια, να χρυσώσει η μια σου φτερούγα». Δεν πρόκαμε να το πει, κι η μια του φτερούγα γίνηκε χρυσή!

Μπαίνει πάλι μέσα η μάνα, κι ο κόκορας ξαναλαλεί:

«Κικιρίκουουου... το παιδί μας έρχεται!»

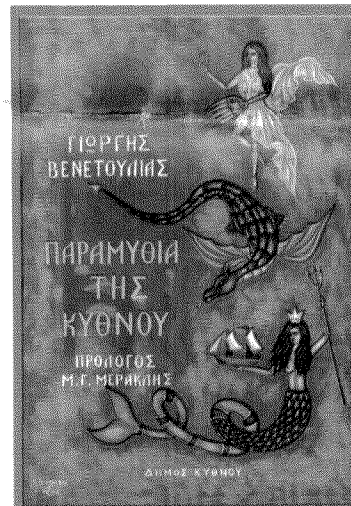
Βγαίνει όξω πάλι η γυναίκα και λέει: «Άμα λες αλήθεια, να χρυσώσει κι η άλλη σου φτερούγα». Μονώρας, χρυσώνεται κι η άλλη φτερούγα!

Για τρίτη φορά τώρα, λαλεί ο πετεινός:

«Κικιρίκουουου... το παιδί μας έρχεται!»

Μπρόβαλε ξανά η γυναίκα και του 'πε: «Άμα μιλείς αληθινά, να χρυσώσεις ολάκερος». Αψά χρυσώνεται ολάκερος! Ακούει, τότε, 'πόδαλα η μάνα, στρέφει την κεφαλή τσης και βλέπει το παιδάκι τσης απάνω στο λαφάκι και γύρω γύρω τα κουλουκάκια. Ζυγώνει, αγκαλιάζει το κοριτσάκι με λαχτάρα και το φιλεί. Μετά 'φχαρίστησε το λαφάκι, και κείνο πήρε τσι συντρόφους του, τον Κουντούρη, το Μουτζούρη και τον Αλευρομούρη και φύανε.

Και ζήσαν αυτοί καλά και μεις καλύτερα.

Η δεύτερη, καλλιτεχνική έκδοση του βιβλίου «Παραμύθια της Κύθνου», συμπληρωμένη και με άλλα λαϊκά παραμύθια διατίθεται: στην Αθήνα στο βιβλιοπωλείο «ΕΣΤΙΑ», Σόλωνος 60.

Στην Κύθνο: στο πρακτορείο τύπου, στα καταστήματα και στα πρακτορεία πλοίων.

Επίσης, μπορείτε να απευθύνεστε στο Σταμάτη Γ. Μαυράκη και στο Σταμάτη Στ. Μαυράκη.